

[Christmas Møller.]

Danmark med den sidst vedtagne Militærordning har faaet et Forsvar, der er egnet til eller rettere beregnet paa at bringe Landet frelst og ukrænket gennem Situationer, hvor der kunde opstaa Fare for Forsøg paa at tvinge dets Vilje. Hverken i vor egen Bevisthed eller i Omverdenens er Militærordningen i den Forstand Forsvar, hverken militært eller nationalt, hverken materielt eller moralsk. Det er denne Tilstand, vi fra vor Side finder uværdig, og som den europæiske Situation af i Dag giver os Ret til at kalde uholdbar og farlig. Vi hverken kan eller vil lade os spise af med Statsministerens Oplysning om, at hans Rigsdagsmænd ikke er klar til at forbedre den gældende Ordning, fordi den er vedtaget for kun et halvt Aar siden. Hvor gammel skal en Fejl, hvor grov en Uforsvarlighed være, inden det herskende Flertal finder den værdig til at blive gjort god igen? Vi fra vor Side finder, at Militærordningens Uholdbarhed allerede er et halvt Aar for gammel, og hvor kort Tid har den tilbage, inden det er for sent at rette Fejlene?

Derfor hørte vi med Glæde en Mand som Ingeniør Højgaard kalde til Samling om denne Sag. At Hr. Højgaard ogsaa kaldte til *Samlings*-Ministerium om Sagen, beror derimod paa Ikke-Politikerens Misforstaaelse af Forholdet mellem Maal og Midler. Jeg tror, det kan være nyttigt at rykke denne Misforstaaelse op med Rode, med dens, om jeg saa maa sige, radikale Rod. Saaledes som det radikale Regeringsparti ser og alle Dage har set paa Forsvarssagen, er det en ren og skær Utopi, at denne Regering skulde tage Initiativet til Samling om Forsvarssagen eller til Danelsen af et Samlingsministerium, hvis Program omfattede Forsvarssagen.

Og fremdeles: Heller ikke Socialdemokratiet, som Ingeniør Højgaard og hans Venner trods alle Skuffelser dyrker med et uudslukkeligt Haab, heller ikke Socialdemokratiet som saadant kan under de nuværende Regeringsforhold tage Initiativet. Vilde det derfor ikke være det ene rigtige, at Forsvarsvenner som Ingeniør Højgaard opgav en i sig selv ørkesløs Leg med partipolitiske Brikker og simpelt hen gik til Folket med Sagen, stillede Partierne uden Forskel over for et voksende Folkekrav om et virkeligt Neutralitetsforsvar og lod Folket dømme Partierne ene og alene efter deres Gerninger. Naar Folket vil det, saa kommer ogsaa den Samling paa Tinge, der overhovedet er mulig, og dermed den Løsning, som Forsvarssagen har Krav paa.

Vi har her i Landet en lykkelig Følelse af, at vi i denne Sag er alles Venner. Ingen tiltror os Hensigter ud over Omsorgen for vor egen Sikkerhed, Viljen til at bevare ogsaa for vor nordiske Lod Fred og Venskab for alle. Vi lever paa denne vor nordiske Lod. Den er os nok og giver os nok at tage Vare. Vi opfatter den som vor beskikkede Del; men saa staar vi ogsaa vor Folkeskæbne og vore nordiske Folkefrænder til Ansvar for den, og vi maa vide at opfylde dette Ansvar.

Med Tilfredshed mærkede jeg mig, at det ærede Medlem Hr. Schmidt gav Spørgsmaalet om Grænseegnernes folkelige Livsvilkkaar Fortrinnet for Spørgsmaalet om selve Grænselinien. Det forekommer mig, at jo mere denne Betragtning træder os i Møde netop fra tysk Side, des mere vil Opmærksomheden ogsaa fra vor Side kunne samle sig om den Kendsgerning, som det ærede Medlem Hr. Schmidt med Føje understregede: at det her drejer sig om to Folk og to Stater, der lever ved Siden af hinanden, har Interesser, som mere skulde forene end adskille, og er saa meget i Familie med hinanden, at de baade skulde have Evne og Pligt til at forstaa hinanden.

Det ærede Medlem Hr. Schmidt havde forskellige Anker at rette mod den danske Forvaltnings Forhold til det tyske Mindretal Nord for Grænsen. Det er tænkeligt, at en med det ærede Medlem Hr. Schmidt ligestillet Talsmand for det danske Mindretal Syd for Grænsen vilde have nok saa alvorlige Ting at tale om, men eet vilde han ganske sikkert give det ærede Medlem Ret i, nemlig at de folkelige Mindretal paa begge Sider af Grænsen bør have fuld Udviklingsmulighed og deres Livsvilje respekteret af Forvaltningsorganerne.

Alt i alt finder jeg ogsaa i det ærede Medlem Hr. Schmidts Udtalelser Støtte for Statsministerens Beklagelse af, at Grænse-spørgsmaalet fra dansk Side uforødet kastes ud i den offentlige Debat. Jeg vil just ikke betegne det ærede Medlem Hr. Hartvig Frischs Udtalelse her i Tinget den 13. Oktober — Sp. 44 i Tidenden — som en saadan Uforødenhed — den fremsattes jo, kan man sige, paa given Foranledning —, men det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch kunde godt have sparet et Par Superlativer. Vilde det ikke have været nok at tale om Grænsedragningen som en fredelig og fredelighedsindt og ogsaa sindelagsmæssigt forsvarlig Afgørelse i Stedet for ligesom at prale med den som den redeligste og retfærdigste Sindelagsafgørelse, Europas Historie kender? Det er jo Tonen, der gør